

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Paruoru[m] hominu[m] magna virtus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

trare nequeant, tamen possunt vlulare, more luporum. Quod ipsum experimur in luce mundi sideralis, vbi subducto sole, luna effulget, aut clarus stellarum chorus. Ita quoque sunt alij suæ quisque regionis indigenæ, quorum si quid in vno deest, in altero superest. Æthiopi barbam non dedit natura, dedit autē capillum tanto densiorē, quo solem arceat capiti flagrantius imminentem. Europæus crispata coma non indiget, ea igitur illi materia de vertice ad mentum defluit, vt barba vestiatur. Atque hæc quidem opera sunt naturæ in vno compensantis, quod deest in altero; & hiemi, sobolescentem vernæ telluris fecunditatem substituētis; quam tamen seu vicissitudinem, seu compensationem non miramur, quia consuetudo transit in contemptum, aut neglectum. Illas igitur res alba linea signandas arbitramur, quas raritas commendat. Ostendam igitur, alias quoq; in monstro, vel monstrosis compensationes admirationem meritas, non quòd rarò contingant, sed quòd rarò expendantur; aut narrentur, cum tamen manifesta Numinis ex illis prouidentia, & sapientissimum iudicium elucescat.

Philetam Cum aiunt macerrimo corpore fuisse. Quoniam igitur quavis occasione facile subuerti poterat, serunt eum plumbeas habuisse soleas in calceis, ne à ventis prosterneretur, si paulò diutius eum afflassent. Quod ergo illi in corpore pondus natura negauit, id à plumbō Ingenium addidit: alijs quod eadem natura in mensura subtraxit, in pondere substituit, & breues quidem, sed pingues fecit, & in omni suo momentum habentes. Atque, vt à statura incipiamus, quoties, si corpus aspi-ciatur, pusillus quantus Molon, animos gerit gigante maior? Vt nihil repetam de Zachæo; quanta laude afficit Pindarus Melissum Thebanum, qui statura corporis parua, sed animo magno, Isthmio equo vicit? Eunapius testatur, ætate Iamblichī vixisse Alypium Alexandrinum corpusculo admodum exiguo, pauloque quàm cubitale, aut Pygmæi, maiore, quod intuenti videri poterat anima spiritusue esse; sed vsque adeò quod corruptioni obnoxium erat, nihil adolescebat, vt etiam in diuinam quandam naturā consumeretur. Erat enim

X x x x

hist. Antipod. p. 1. pag. 177.

III.
Elian. lib. 9.
variar. c. 14.

Suidas Verb.
Molon.
Luc. 19.
Pind. od. 4.
Eunapius in
Iamblichō.

in

Joseph. lib. 7.
de bello Iudaic. cap. 5.

in Dialecticis exercitissimus, & Philosophus, qui multos triumphos triumpharet. In difficili Hierosolymorum oppugnatione, Tirus longissima oratione milites suos hortatus est, ut in Antoniam arcem ascenderent, eamque caperent, qua capta, urbs capta esset. Vbi peroravit: *cetera quidem multitudo periculi magnitudinem timuit: eorum vero unus, qui in cohortibus militarent, Sabinus nomine, genere Syrus, vir & manu simul, & animo fortis apparuit: licet, si quis eum ante vidisset, quantum ex habitu corporis, ne specie quidem militem credidisset.* Erat enim colore niger, exilis habitudine: sed anima quadam heroica, in macro corpore atque angustiore viribus suis, habitabat. Cum primus itaque surrexisset, Dedit me, inquit, tibi alacri animo, Caesar, & ante omnes in murum ascendo: atque opto quidem, ut vires ac voluntatem meam sequatur fortuna tua. Quod si coopto casus inuiderit, scito, me non praeter spem, quod res aliter cesserit, sed quod sic decreuerim, pro te moriturum. His dictis & scutum laua capiti pratendens, strictoque dextera gladio, circa horam diei sextam murum petebat, sequebantur autem ex alijs, qui soli eius virtutis amuli esse cupiebant, undecim viri. Multo autem omnes antecedebat diuino quodam impetu excitatus, cum de muro custodes iaculis, & sagittis undique infinitis appeterent, atque ingentia saxa deuoluerent, qua nonnullos de undecim deciderunt. Sabinus autem missilibus occurrens, licet obrueretur sagittis, non tamen ante impetum cohibuit, quam summum muri prebenderet, hostesque in fugam verteret. Viribus enim eius atque animi pertinacia territi, pluresque ascendisserati, non steterunt. Qua in re fortunam quis veluti virtutibus inuideat, semperque praclaris facinoribus officiat, non incusauerit? Siquidem hic vir neque ab incepto errauit, & offensione lapidis cum maximo crepitu decidit. Unde factum est, ut Iudaei reuersti, ubi solum & iacentem videre, ex omni eum parte iaculis peterent. Ille vero genibus nixus, & scuto protectus primo quidem ulcisceretur hostes, multosque ad se appropinquantes sauciauit: vulnerum autem multitudine remisit dexteram: & ad extremum priusquam redderet animam, sagittis est obrutus, vir dignus pro fortitudine, qui meliori fortuna uteretur, pro mensura vero capti facinoris cecidit. Haec Iosephus de paruo illo, qui tamen maximos virtute superauit, quia

xxxxx

M. 117

Maior in exiguo regnavit corpore virtus.

Experientiaq; ipsa ostendit, plerumque in parvo corpore magno inesse animos. Virtus enim unita fortior est seipsa divisa. Cum igitur virtus animæ in corpore parvo unitatur, in magno dividatur & dispergatur, sic ut naturaliter parvis, quam magnis facilius fiat magnanimitas, difficilius humilitas. Itaque animus non mensuratur corpore, sed corpus transcendit. *Brevis, μικρά, (id est, parva) in volatilibus est avis, ait sapiens, Eccli. 11. 3° & initium (ἀρχή) id est, principatum) dulcoris habet fructus illius.* Hinc & Apostoli *presentia corporis fuit infirma, ingenium tamen, animus, virtus, & facta, ingentia; ut non tam quia statura parvus erat, quam quia Paulos vicit, Paulus dictus videatur.* *Vti Scipio, inquit S. Hieronymus, subiecta Africa, Africani sibi nomen assumpsit, & Metellus Creta subiugata, Cretici cognomen reportavit, & Imperatores nunc usq; Romani ex subiectis gentibus Adiabeni, Parthici, Sarmatici nuncupantur: ita & Paulus, ad predicationem Gentium missus, primo Ecclesie spolio Proconsule Sergio Paulo, victoria sua trophæa retulit erexitq; vexillum, ut Paulus diceretur à Saulo.* Quamquam hoc non obstat Paulum quasi parvum, pusillum, modicum etiam dici, siquidem, ut docet Sigonius, *Æmilianorum quoque familia, à parva statura nomen Pauli adhaesit. Sæpe igitur Paulo alicui, aut paululo hominis aliunde pondus accedit, cum & ex Paulo Apostolus magnus sit factus.*

Sigonius in nominib. Rom.

In contrarium autem, *Valentissimo quisq; corpore longissime abest à sapientia, ait Cicero, & Poëta de tali ait:*

Nulla in tam magno est corpore mica salis.

Quod non ideirco dixerim, quasi non rex Saul, alijq; insignes heroës plurimi fuerint proceri corpore; sed quia planè video passim, pusillos tanquam pusiones haberi, & deridiculo esse. Imitor itaque in hac masculorum apologia S. Gregorium Nazianzenum, ad Nicolaum, qui Alypiana uxori suæ, Gorgoniae Gregorij sororis filia exiguam staturam exprobrauerat, his verbis rescribentem: *Alypianam apud nos canillis incensus, ut parvum, & tua proceritate indignam, o magne & vaste gigante, tum forma, tum robore. Nunc demum intelligo, animum*

S. Gregorius Naz. cp. 155.

Xxxxx 2 mensura

IV.